

TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS’de Yer Alan Hükümler Çerçevesinde Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilmesi

Nurettin Özdemir¹

Emrah Yıldız²

Özet

Günümüzde yaşanan rekabet ortamı her geçen gün ağırlaşırken işletmelerin ayakta kalmalarını da zorlaştırmaktadır. Süreklilik kavramı gereği rekabet edebilmek ve faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak isteyen işletmeler, yatırım faaliyetlerine ağırlık vermek zorunda kalmaktadır. Bu noktada işletmelerin finansman kaynağı ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Öncelikle öz kaynaklardan karşılan finansman ihtiyacı bazen de yabancı kaynaklardan karşılanabilmektedir. Öz kaynakların yetersiz olmasının dışında yabancı kaynak kullanım maliyetinin öz kaynak kullanım maliyetinden düşük olması, yabancı kaynak kullanımı ile daha büyük bir yapıya sahip olunması ve yabancı kaynak kullanımı sonucunda ortaya çıkan faiz giderlerinin vergi matrahını ve dolayısıyla da ödenecek vergi yükümlülüğünü azaltması gibi nedenler işletmeleri yabancı kaynak kullanımına iten nedenler arasında sayılabilmektedir. Bahsedilen nedenlerden dolayı finansman ihtiyacını banka, kredi kuruluşları, satıcılar, diğer kişi ya da kuruluşlar gibi yabancı kaynaklardan karşılayan işletmeler, faiz ve diğer giderlerden oluşan borçlanma maliyetlerine katlanmaktadır. İşletmelerin finansal durumunu ve finansal performansını doğrudan etkileyen borçlanma maliyetleri, finansal raporlama çerçevelerinde düzenleme altına alınmıştır. Bu çalışmada, finansal raporlama çerçevelerinde yer alan borçlanma maliyetlerine ilişkin hükümlerin incelenmesi ve bu hükümler doğrultusunda borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin esasların ortaya konması amaçlanmıştır. Bu kapsamda borçlanma maliyetlerine konu olan varlığın geçerli finansal raporlama çerçevelerine göre

1 Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, İİBE, nurettin.ozdemir@bozok.edu.tr,
ORCID: 0000-0001-6101-3030

2 Öğr. Gör. Dr., Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, emrah yıldız@mersin.edu.tr,
ORCID: 0000-0003-4675-6332

özellikli varlık olup olmaması ve aktifleştirme koşullarını taşıyıp taşınamaması açısından muhasebeleştirilmesi ele alınmış olup borçlanma maliyetlerinin finansal durum tablosu veya kâr zarar tablosu kalemlerinde nasıl sunuldukları ortaya konmuştur.

1. Giriş

Rekabetin yoğun bir şekilde yaşandığı ve her geçen gün artarak devam ettiği günümüzde işletmelerin ayakta kalabilmeleri oldukça zorlaşmaktadır. Bu süreç, muhasebenin temel kavramlarından biri olan “işletmenin sürekliliği” kavramına uygun bir şekilde faaliyetlerini sürdürmek isteyen işletmelerin de sorun yaşamasına neden olmaktadır. İşletmeler, süreklilik kavramı gereği faaliyetlerini devam ettirebilmek amacıyla çeşitli yatırım faaliyetlerinde bulunmak zorundadırlar. Bahsedilen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için de finansman kaynaklarına ihtiyaç duyulmaktadır. İşletmeler tarafından ihtiyaç duyulan finansman kaynağı öncelikle öz kaynaklardan karşılanırken bazen de sağladığı avantajlardan dolayı yabancı kaynaklardan karşılanmaktadır. Öz kaynaklarının yetersiz olmasının dışında işletmeleri yabancı kaynak kullanımına iten nedenler yabancı kaynak kullanım maliyetinin öz kaynak kullanım maliyetinden düşük olması, yabancı kaynak kullanımı ile daha büyük bir yapıya sahip olunması ve yabancı kaynak kullanımı sonucunda ortaya çıkan faiz giderinin vergi matrahını ve dolayısıyla da ödenecek vergi yükümlülüğünü azaltması şeklinde sayılabilmektedir (Çonkar vd., 2007: 74). Mecbur kalınması ya da çeşitli avantajlardan yararlanmak amacıyla finansman kaynaklarının yabancı kaynaklardan karşılanması durumunda işletmeler çeşitli yükümlülüklerle karşı karşıya kalmaktadır. Borçlanma maliyeti olarak adlandırabilen bu yükümlülükler genel itibarıyla faiz ve diğer giderlerden oluşmaktadır (TMS 23, prg: 5).

Yatırım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde büyük önem arz eden finansman kaynağı banka, kredi kuruluşları, satıcılar ve diğer kişi ya da kuruluşlardan karşılanmaktadır. Finansman kaynağının işletme dışından karşılanması ve bu nedenle faiz gideri gibi bazı borçlanma maliyetlerine katlanması durumunda bu yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesi ile ilgili farklı uygulamalar yapılmaktadır. Farklı uygulamaların temelinde ise borçlanma maliyetlerinin varlıkların maliyetine mi yoksa dönem giderlerine mi yansıtılacağı yatmaktadır. İşletmelerin finansal durumunu ve finansal performansını doğrudan etkileyen bu husus, tahakkuk esası, karşılaştırılabilirlik, tutarlılık ve kâr/zarar gibi temel noktalarda muhasebe camiasında ciddi tartışmalara sebep olmaktadır (BOBİ FRS, Modül 17 Borçlanma Maliyetleri, Giriş). Borçlanma maliyetinin aktifleştirilmesi

gerektiğini savunan kişilerin bu düşüncelerinin altındaki nedenler şunlardır (BOBİ FRS, Modül 17 Borçlanma Maliyetleri, Giriş):

- ✓ Borçlanma maliyetlerinin varlığın kullanımına ilişkin fayda ile daha iyi eşleşmesi,
- ✓ Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi halinde varlığı üreten işletmeler ile satın alan işletmeler arasında karşılaştırılabilirliğin artması ve
- ✓ Borçlanma maliyetlerinin üretilen/oluşturulan varlığın diğer maliyetleri ile aynı kapsamda değerlendirilmesinin tutarlılığı artırması.

Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesini savunan kişilerin aksine borçlanma maliyetlerinin ilgili dönem giderlerine yansıtılması gerektiğini savunan kişilerin gerekçeleri ise şunlardır (BOBİ FRS, Modül 17 Borçlanma Maliyetleri, Giriş):

- ✓ Asıl faydanın finansman kaynağından kaynaklanması,
- ✓ Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi durumunda benzer varlıkların farklı maliyetlerle gösterilmesi ve bu nedenle karşılaştırılabilirliğin azalması,
- ✓ Borçlanma türüne göre maliyetlerin dönemden döneme değişebilmesi ve bu durumun tutarlılığı olumsuz etkilemesi ve
- ✓ Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi nedeniyle giderlerin ertelenmesi ve bu nedenle de kâr/zararın yanlış raporlanması.

Literatürde ve muhasebe camiasında yaşanan tartışmalara son vermek ve borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin esasları belirlemek amacıyla finansal raporlama çerçeveleri yayımlanmıştır. İşletmeler, yayımlanan finansal raporlama çerçevelerini dikkate almak suretiyle finansal bilgi kullanıcılarının ihtiyaç duyduğu finansal tabloları hazırlamaktadırlar (Özdemir ve Ulusan, 2022: 691). İlgili raporlama çerçeveleri esas alınarak hazırlanan finansal tablolar sayesinde işletmelerin doğru karar almasına ve kaynakların etkin bir şekilde kullanımına katkı sağlanırken aynı zamanda gerçeğe ve ihtiyaca uygun bilgiler de sunulabilmektedir (Karaca ve Tetik, 2023: 41). Ancak işletmelerin sahip oldukları büyüklük, tabi oldukları finansal raporlama çerçevesinin de farklılaşmasına neden olmaktadır (Yücel vd., 2020: 19). Bu noktada hali hazırda finansal raporlamaya yön veren raporlama çerçeveleri arasında Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS), Büyük ve Ortay Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) ve Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS) ön plana çıkmaktadır. İlgili

finansal raporlama çerçevelerinde borçlanma maliyetlerine ilişkin önemli hükümlere yer verilmiş olup, işletmeler finansal raporlama sürecinde kendileri için referans belge niteliği taşıyan düzenlemelerde yer alan hükümler doğrultusunda işlemlerini yapmaktadırlar.

İşletmelerin üretim sürecinde ihtiyaç duyduğu finansman kaynaklarının kullanımı sonucunda ortaya çıkan ve tüm muhasebe sürecini doğrudan etkileyen borçlanma maliyetlerine ilişkin esasların belirlenmesi büyük önem arz etmektedir. Raporlama çerçevelerinde borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilme veya giderleştirme şartları, aktifleştirilmesi halinde aktifleştirilmenin başlama, bitiş ve ara verme zamanı gibi hususlar düzenleme altına alınmıştır. Bu çalışmada, borçlanma maliyetleri ile ilgili TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'de yer alan hükümlerin değerlendirilmesi ve raporlama çerçevelerinde yer alan hükümler doğrultusunda borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine yönelik karşılaştırmalı örnek uygulamaların yapılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda çalışmanın önce raporlama çerçevelerinde yer alan borçlanma maliyetleri ile ilgili hükümlerin incelenmesine, sonra borçlanma maliyetleri ile ilgili daha önce yapılan çalışmalara ilişkin literatür araştırmasına, daha sonra da borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine yönelik örnek uygulamalara yer verilmiştir. Sonuç ve genel değerlendirme bölümü ile çalışma tamamlanmıştır.

2. Literatür Araştırması

TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'de yer alan hükümler çerçevesinde borçlanma maliyetlerine ilişkin esasların incelenmesi ve ilgili maliyetlerin muhasebeleştirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada literatür araştırması yapılmıştır. Bu kapsamda borçlanma maliyetleri ile ilgili daha önce yapılan çalışmaların genel itibarıyla TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardında yer alan hükümlerle VUK ve BOBİ FRS'de yer alan hükümlerin karşılaştırmalı bir şekilde sunulduğu çalışmalardan oluştuğu tespit edilmiştir. Literatür araştırmasında ulaşılan çalışmalardan bazıları aşağıda özetlenmiştir.

Aydın (2016) çalışmasında; TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardı ve VUK çerçevesinde borçlanma maliyetlerini incelemiştir. Çalışmada, TMS 23'te yer alan borçlanma maliyetlerinin kavramsal çerçevesi, muhasebeleştirilmesi ve aktifleştirilmesine ilişkin hususlar açıklanmıştır. Ayrıca çalışmada, TMS 23'te yer alan hükümler ile VUK'ta yer alan hükümlerin karşılaştırılması yapılmıştır.

Küçüktüfekçi ve Kılılı (2016) çalışmalarında; TMS 23, Tekdüzen Muhasebe Sistemi ve VUK açısından borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesini ele almışlardır. Çalışmada, ilgili düzenlemelerde yer

alan borçlanma maliyetlerine ilişkin esaslar açıklanmış ve örnek uygulamalar yoluyla karşılaştırmalar yapılarak farklılıklar incelenmiştir. Ayrıca çalışmada, Vergi Usul Kanunu (VUK) ve diğer vergi mevzuatlarında yer alan borçlanma maliyetleri ile ilgili hükümlerin TMS/TFRS'lere uygun hale getirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Elagöz ve Özcan (2020) çalışmalarında; MSUGT, TMS/TFRS ve BOBİ FRS açısından borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesini ele almışlar ve borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin farklılıkları incelemişlerdir. Çalışmada, ilgili düzenlemelerde yer alan hükümler doğrultusunda borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi ve bilançolarda sunulmasına yönelik örnek uygulamalar yapılmıştır. Ayrıca çalışmada, VUK ve diğer vergi mevzuatlarında yer alan borçlanma maliyetleri ile ilgili hükümlerin TMS/TFRS ve BOBİ FRS'ye uygun hale getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Keleş (2021) çalışmasında; TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardı çerçevesinde borçlanma maliyetlerinin oluşumu ve finansal tablolar üzerindeki etkisini ortaya koymaya çalışmıştır. Çalışmada, özelliği varlıklar açısından ortaya çıkan borçlanma maliyetlerinin kayda alınmasına yönelik esaslar örnek uygulama yoluyla açıklanmış ve borçlanma maliyetlerinin hem özelliği varlık maliyetinin oluşumunda hem de finansal durum tablosu üzerinde önemli etkisinin olduğu ifade edilmiştir.

Özulucan ve Temel (2021) çalışmalarında; TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardına göre borçlanma maliyetlerini inceleyerek finansal raporlama standartlarına uygun hesap planı taslağı çerçevesinde muhasebe uygulamalarına yer vermişlerdir. Çalışmada, özelliği durumlara göre borçlanma maliyetlerinin hangi durumlarda aktifleştirileceği hangi durumlarda giderleştirileceği ele alınmıştır. Ayrıca çalışmada, standartta yer alan hükümlerin anlaşılabilirliğini engelleyen belirsizlikler tespit edilmiş ve bu belirsizliklerin giderilmesine yönelik eleştirilere yer verilmiştir.

Göktürk (2023) çalışmasında; TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardının uygulanmasına ilişkin esasları incelemiştir. Bu kapsamda çalışmada, uygulayıcılara yol gösterici nitelikte borçlanma maliyetlerinin hesaplanması ve kayda alınmasına ilişkin örnek uygulamalara yer verilmiştir. Çalışmada, borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesinin ya da dönem gideri olarak kayda alınmasının işletmenin rasyolarını etkileyeceği ve bu nedenle borçlanma maliyetlerinin standartlara uygun bir şekilde muhasebeleştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

3. Finansal Raporlama Çerçevesinde Borçlanma Maliyetleri

İşletme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan finansman kaynaklarının yabancı kaynaklardan karşılanması durumunda ortaya çıkan borçlanma maliyetlerine ilişkin esaslar TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS’de düzenleme altına alınmıştır. İlgili raporlama çerçevelerinde borçlanma maliyetlerine ilişkin esaslar TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardında, BOBİ FRS Bölüm 17 Borçlanma Maliyetleri bölümünde ve KÜMİ FRS Bölüm 15 Borçlanma Maliyetleri bölümünde hükme bağlanmıştır. Finansal raporlama çerçevelerinde sayılan standart ve bölümlerde yer alan düzenlemelerin yanı sıra diğer standart ve bölümlerde de borçlanma maliyetleri ile ilgili hükümlere yer verilmiştir. Tablo 1’de finansal raporlama çerçevelerinde yer alan borçlanma maliyetlerinin tanımı, kapsamı, aktifleştirilme veya giderleştirme şartları, aktifleştirilmeye karar verilmesi halinde aktifleştirilmenin başlama, bitiş ve ara verme zamanı gibi hükümler özet bir şekilde sunulmuştur.

Tablo 1. Finansal Raporlama Çerçeveleri Açısından Borçlanma Maliyetlerine İlişkin Bilgiler

	TMS/TFRS	BOBİ FRS	KÜMİ FRS
Borçlanma Maliyetlerine İlişkin Düzenlemeler	TMS 23 Borçlanma Maliyetleri Standardı	Bölüm 17 Borçlanma Maliyetleri Bölümü	Bölüm 15 Borçlanma Maliyetleri Bölümü
Borçlanma Maliyetlerinin Tanımı	Bir işletme tarafından yapılan borçlanmalarla ilgili olarak katlanılan faiz ve diğer giderlerdir.	TMS/TFRS ile uyumlu	TMS/TFRS ile uyumlu
Borçlanma Maliyetlerinin Kapsamı	Borçlanma maliyetlerine ilişkin faiz giderleri, finansal kiralama işlemlerine ilişkin finansman giderleri ve kur farkları	TMS/TFRS ile uyumlu	TMS/TFRS ile uyumlu
Borçlanma Maliyetlerinin Kayda Alınması	Aktifleştirme şartlarını taşımayan tüm borçlanma maliyetleri dönem giderlerine yansıtılır.	TMS/TFRS ile uyumlu	TMS/TFRS ile uyumlu

Borçlanma Maliyetlerinin Aktifleştirilme Şartları	Bir özellikli varlığın elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetleri bu varlığın maliyetine eklenir.	Amaçlanan kullanımına ve satışa hazır hale gelmesi normal şartlar altında bir yıldan uzun süren varlıkların üretimi, inşası veya elde edilmesiyle doğrudan ilişkili olan borçlanma maliyetleri, ilgili varlığın satışa veya kullanıma hazır hale getirildiği tarihe kadar, varlığın maliyetine dâhil edilir.	BOBİ FRS ile uyumlu
Aktifleştirme İşleminin Başlaması	Özellikli bir varlığın maliyetinin parçası olarak harcama yapılması, borçlanma maliyetinin oluşması ve varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır durumu getirilmesi için işlemlere başlanması durumunda aktifleştirme işlemine başlanır.	Bir varlığın maliyeti olarak harcama yapılması, borçlanma maliyetinin oluşması ve varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır durumu getirilmesi için işlemlere başlanması durumunda aktifleştirme işlemine başlanır.	Herhangi bir hüküm yer almamaktadır.
Aktifleştirme İşlemine Ara Verilmesi	Özellikli bir varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale getirilmesine yönelik faaliyetlere uzun süre ara verilmesi durumunda oluşan borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine ara verilir.	Bir varlığın satışa veya kullanıma hazır hale getirilmesine yönelik faaliyetlere uzun süreli ara verilen dönemler boyunca oluşan borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine ara verilir.	Herhangi bir hüküm yer almamaktadır.
Aktifleştirme İşleminin Sona Erdirilmesi	Özellikli bir varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilmesi için gerekli tüm işlemler esas itibarıyla tamamlandığında, borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine son verilir.	Bir varlığın satışa veya kullanıma hazır hale getirilmesi için gerekli olan esas itibarıyla tüm işlemler tamamlandığında, borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine son verilir.	Herhangi bir hüküm yer almamaktadır.

Kaynak: TMS 23, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'den yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 1’de yer alan bilgiler incelendiğinde TMS/TFRS ve BOBİ FRS’de borçlanma maliyetlerinin ayrıntılı ve genel itibarıyla da uyumlu bir şekilde düzenlendiği görülmektedir. Borçlanma maliyetlerinin tanımı, kapsamı, aktifleştirilme şartları, aktifleştirme işleminin başlaması, aktifleştirme işlemine ara verilmesi, aktifleştirme işleminin sona erdirilmesi ve borçlanma maliyetlerinin gider yazılması gibi hususlar iki düzenlemede de benzer bir şekilde ele alınmıştır. İki düzenleme arasındaki temel fark, özellikli varlık kavramının kullanımı ile ilgili ortaya çıkmaktadır. TMS/TFRS’lerde özellikli varlık kavramı kullanılırken TMS 23’te bu kavram “*amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilebilmesi zorunlu olarak uzun bir süreyi gerektiren varlıklar*” şeklinde tanımlanmıştır (TMS 23, prg: 5). Standartta göre stoklar, imalat tesisleri, enerji üretim tesisleri, maddi olmayan duran varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller ve taşıyıcı bitkiler özellikli varlık olarak değerlendirilmektedir (TMS 23, prg: 7). BOBİ FRS’de ise özellikli varlık kavramı kullanılmazken bu kavramın yerine benzer bir anlam taşıyan “amaçlanan kullanımına ve satışa hazır hale gelmesi normal şartlar altında bir yıldan daha uzun süren varlıklar” ifadesi kullanılmıştır. Bu ifadenin kapsamı da stoklar, maddi duran varlıklar, maliyet yöntemine göre ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller ve maddi olmayan duran varlıklar olarak belirlenmiştir (BOBİ FRS, prg: 17.2).

KÜMİ FRS’de borçlanma maliyetlerinin tanımı, kapsamı ve kayda alınmasına ilişkin TMS/TFRS ve BOBİ FRS ile uyumlu hükümlere yer verilirken diğer iki düzenlemeden farklı olarak aktifleştirme işleminin başlaması, aktifleştirme işlemine ara verilmesi ve aktifleştirme işleminin sona erdirilmesi ile ilgili hükümlere yer verilmemiştir. KÜMİ FRS’de amaçlanan kullanımına ve satışa hazır hale gelmesi normal şartlar altında bir yıldan daha uzun süren stoklar, maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine izin verilmektedir (KÜMİ FRS, prg: 15.3). KÜMİ FRS’nin oluşturulma sürecinde bu hususla ilgili tereddütler oluşmuş ve bu nedenle borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin kamuoyu görüş ve önerilerine başvurulmuştur. KÜMİ FRS taslak metni ile birlikte yayımlanan “Görüş Talep Edilen Özel Hususlar” adlı bilgi notunda borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin aşağıda yer alan alternatif yöntemler sunulmuştur (KGK, KÜMİ FRS Taslağına İlişkin Görüş Talep Edilen Özel Hususlar):

- ✓ Kâr veya zarara yansıtılması,
- ✓ Üretimi/inşası/oluşturulması bir yıldan uzun süren varlıkların aktifleştirilmesi ve
- ✓ 213 sayılı VUK hükümleriyle uyumlu bir düzenleme yapılması.

Kamuoyundan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda BOBİ FRS ile uyumlu olarak borçlanma maliyetlerinin, üretimi/İNŞASı/oluşturulması bir yıldan uzun süren varlıklar için maliyete diğerleri için de kâr veya zarara yansıtılmasına karar verilmiştir (KÜMİ FRS 2022 Sürümü, prg: 15.3).

4. Finansal Raporlama Çerçevesine Göre Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilmesi

Çalışmanın bu bölümünde TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'de yer alan hükümler çerçevesinde borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin örnek uygulamalara yer verilmiştir. Örnek uygulamalar Bozok Enerji A.Ş. yenilebilir enerji alanında faaliyet gösteren bir şirket üzerinden tasarlanmıştır. Muhasebe kayıtlarında, KGK tarafından yayımlanan Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Örnek Hesap Planında yer alan hesaplar kullanılmıştır.

Örnek 1: Özellikli Varlık tanımına uygun olmaması durumu

Şirket ana merkezinin faaliyet göstereceği idari binanın satın alınması için 5 yıl vadeli 5.000.000 TL tutarında kredi kullanmış olup, söz konusu kredi ile ilgili yıllık faiz gideri 500.000 TL'dir.

İdari bina kullanıma/satışa hazır halde alınmasından dolayı yapımı belirli bir süreyi kapsamamakta ve bu yüzden faiz giderleri aktifleştirilmeyerek dönem giderleri hesaplarına yansıtılmaktadır.

Genel amaçlı bu kredi için şirketin finansal tablolarına yansıtılacak faiz giderleri aşağıdaki gibi kayda alınacaktır (TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS):

.../.../....		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ 303 UZUN VADELİ KREDİLERİN TAKSİT FAİZ VE GİDERLERİ <i>Faiz giderlerinin kayda alınması</i>	500.000	500.000

.../.../....		
670 KISA VADELİ FİNANSAL BORÇLANMA MALİYETLERİ 781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HESABI <i>Faiz giderlerinin gelir tablosu hesaplarına aktarılması</i>	500.000	500.000

VUK’a göre ise bu süreçte maddi duran varlık alımı için olsa dahi, borçlanma maliyetleri içerisinde bulunulan yıl için aktifleştirilebileceği gibi doğrudan dönem gideri olarak da raporlanabilir. Bu durumda 163 Nolu VUK Tebliği’ne göre Finansman Giderleri hesabı bilanço hesabı olan 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı’na aktarılacaktır.

.../.../....		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR 781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA <i>Faiz giderlerinin aktifleştirilmesi</i>	500.000	500.000

Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesinin başlanması TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS açısından benzer olup, aynı kayıtlar yapılmaktadır.

Örnek 2: Özellikli varlık için tek bir kredi kullanımı

Bozok Enerji A.Ş. hidroelektrik santrali yapımı için tamamı santral yapımında kullanılmak üzere 3.500.000 TL tutarında 1 yıl vadeli kredi kullanmıştır. Hidroelektrik santralinin yapımı bir yıldan daha fazla zaman alacaktır. Kredinin aylık toplam faiz maliyeti (Faiz Gideri + BSMV) %2,50 olup, cari yıla düşen taksit planı şu şekildedir:

	Taksit	Toplam faiz (Faiz + BSMV)	Kalan anapara
1	341.130	87.500	3.246.370
2	341.130	81.159	2.986.399
3	341.130	74.660	2.719.929
4	341.130	67.998	2.446.797
5	341.130	61.170	2.166.837
6	341.130	54.171	1.879.878
7	341.130	46.997	1.585.745
8	341.130	39.644	1.284.259
9	341.130	32.106	975.235
10	341.130	24.381	658.486
11	341.130	16.462	333.818
12	342.164	8.345	0
Toplam	4.094.594	594.594	

Aylık taksit tablosu aşağıda yer alan formülden yola çıkılarak hesaplanmıştır:

$$\text{Aylık Taksit} = \frac{\text{Anapara} * \text{Aylık toplam faiz}\%}{1 - \frac{1}{(1 + \frac{\text{aylık t. faiz}}{100})^{12}}}$$

Taksit Ödemesi:

Enerji santrali inşaatı devam ettiği sürede yapılan taksit ödemeleri ve finansman giderleri şu şekilde kayıt altına alınacaktır (tüm aktifleştirme kriterleri yerine gelmiştir):

...		
300 BANKA KREDİLERİ	253.630	
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	87.500	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA		341.130
<i>İlk Taksit Ödemesi</i>		
...		
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR	87.500	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA		87.500
<i>Faiz giderlerinin aktifleştirilmesi</i>		
...		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR *	594.594	
253.10 X Hidroelektrik Santrali		
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR		594.594
<i>İlgili MDV Hesabına Aktarım</i>		

* *Diğer maliyetler (esas maliyetler) göz ardı edilmiştir.*

Buradaki muhasebe kayıtları TMS/TFRS'ye tabi olan şirketler ile BOBİ FRS'ye tabi olan şirketler için aynı şekilde yapılmaktadır. Hidroelektrik santral yapım süresi bir yılın altında olması durumunda BOBİ FRS ve

KÜMİ FRS'ye göre özellikli varlık tanımı karşılanamayacağından finansal tablolarda gösterimleri de farklılaşacaktır.

Örnek 3: Kredi vadesinin özellikli varlık yapımı süresini aşması durumu

Bozok Enerji A.Ş. güneş enerjisi santrali yapımı için tamamı santral yapımında kullanılmak üzere 2.000.000 TL tutarında 1 yıl vadeli kredi kullanmıştır. Enerji santralının inşası ve üretime geçmesi toplam 6 aylık süreyi kapsamaktadır. Tesisin inşası için gerekli olan izinler ve idari sürecin başlaması ile kredinin alınmış, idari süreçler yaklaşık 1 ay sürmüştür. Takip eden 5 ayda inşa faaliyetleri sürmüştür.

Kredinin taksit tablosu şu şekilde oluşmuştur (aylık toplam maliyet %4):

	Taksit	Faiz	Kalan anapara
1	213.333,00	80.000,00	1.866.667,00
2	213.333,00	74.666,68	1.728.000,68
3	213.333,00	69.120,03	1.583.787,71
4	213.333,00	63.351,51	1.433.806,22
5	213.333,00	57.352,25	1.277.825,46
6	213.333,00	51.113,02	1.115.605,48
7	213.333,00	44.624,22	946.896,70
8	213.333,00	37.875,87	771.439,57
9	213.333,00	30.857,58	588.964,15
10	213.333,00	23.558,57	399.189,72
11	213.333,00	15.967,59	201.824,31
12	209.897,28	8.072,97	0,00
Toplam	2.556.560,28	556.560,28*	

* Güneş enerjisi santralının ilk altı ay için gerçekleşen toplam faiz gideri 395.603 TL olmuştur. Son altı ay ise 160.957 TL'dir.

Bu bilgilere göre TMS / TFRS'ye tabi olan işletmenin yapacağı borçlanma maliyeti kayıtları şu şekilde olacaktır.

.../.../....		
300 BANKA KREDİLERİ	2.000.000	
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	556.560	
102 BANKALAR		2.556.560
<i>Kredi Ödemesi</i>		

.../.../....		
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR	395.603	
670 KISA VADELİ FİNANSAL BORÇLANMA MALİYETLERİ	160.957	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA		556.560
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>		

.../.../....		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	395.603	
253.20 Güneş Enerji Santrali		
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR		395.603
<i>İlgili MDV Hesabına Aktarım</i>		

Burada görüldüğü üzere ilgili özellikli varlık için alınan kredilerde, özellikli varlığın inşası tamamlandıktan sonraki ödenen borçlanma maliyetleri ilgili varlığın maliyetine değil dönem giderlerine kaydedilmiştir.

İlgili şirketin BOBİ FRS'ye tabi bir işletme olması durumunda ise borçlanma maliyetine ilişkin muhasebe kayıtları şu şekilde olacaktır:

.../.../....		
670 KISA VADELİ FİNANSAL BORÇLANMA MALİYETLERİ	556.560	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA		556.560
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>		

BOBİ FRS 12.4 ve 17.2'nci paragraflarda belirtildiği üzere normal şartlar altında yapımı bir yılı aşan stoklar, maddi duran varlıkların üretilmesi, inşası veya elde edilmesiyle doğrudan ilişkili olan borçlanma maliyetleri varlığın maliyetine dâhil edileceğinden, güneş enerji santralının normal yapım süresinin bir yıldan düşük olmasından dolayı ilgili borçlanma maliyetleri kâr veya zarar tablosuna yansıtılacaktır.

Örnek 4: Özellikli varlık yapımına ara verilmesi

Bozok Enerji A.Ş. Temmuz 2019 döneminde rüzgâr enerjisi santralleri kurulumu için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) başvuruda bulunarak lisans işlemlerini tamamlamıştır. EPDK'dan alınan lisans ile gerçek fizibilite raporunun hazırlanması, saha düzenleme çalışmaları ve ilk yatırım maliyeti, satın alma, finansal işlemler, montaj / kabul işlemleri ve işletmeye alma süreçleri gerçekleştirilecektir. Yapılan çalışmalar sonucunda ilk aşamada 10 adet rüzgâr enerjisi santrali kurulumu yapılacak ve projenin yaklaşık iki yıl sürmesi planlanmaktadır.

Enerji santralleri ile ilgili özkaynaklar ve devlet teşvikleri dışında 7.500.000 TL kredi kullanılmıştır. Kredinin vadesi üç yıl olup, üçer aylık dönemler itibari ile gerçekleşen finansman giderleri şu şekildedir:

2019 (6 ay): 855.595 TL

2020 (12 ay): 1.352.630 TL

2021 (12 ay): 768.725 TL

2022 (6 ay): 117.975 TL

a) Temmuz - Aralık 2019 döneminde fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır. 2020 yılı başından itibaren saha ve inşaa faaliyetleri başlamıştır.

2019			
259	YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR	855.595	
781	FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA		855.595
	<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>		

b) 2020 Nisan ayında virüs salgını nedeni ile yaşanan ekonomik sorunlar öngörüsü ile üç ay çalışmaya ara verilmiştir. Temmuz 2020 döneminde inşa faaliyeti tekrar başlamıştır. Nisan, Mayıs ve Haziran 2020 dönemi toplam finansman gideri 355.245 TL'dir. (Göktürk, 2023: 64).

Ocak/Mart 2020			
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR		385.650	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			385.650
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

Nisan/Haziran 2020			
670 KISA VADELİ FİNANSAL BORÇLANMA MALİYETLERİ		355.248	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			355.248
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

Tem/Aralık 2020			
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR		611.732	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			611.732
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

c) Haziran 2021 sonunda faaliyete ara verilmesine rağmen sonuncu rüzgâr santralinin de kurulumu tamamlanmış ve inşa faaliyetleri sona ermiştir. Ocak – Haziran dönemi finansman gideri 466.270 TL, Temmuz-Aralık 2021 finansman gideri toplamı 302.455 TL olarak hesaplanmıştır.

Ocak/Haz. 2021			
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR		466.270	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			466.270
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

Tem./Aralık 2021			
670 KISA VADELİ FİNANSAL BORÇLANMA MALİYETLERİ		302.455	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			302.455
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

Son olarak 2022 yılına ait 117.975 TL tutarındaki borçlanma maliyeti yine inşa faaliyeti sona erip kullanıma başlanıldığı için dönem gideri olarak raporlanacaktır.

Ocak/Haziran 2022			
670 KISA VADELİ FİNANSAL BORÇLANMA MALİYETLERİ		117.975	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			117.975
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

B maddesinde; borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi açısından yer alan Nisan-Mayıs-Haziran ayları finansman giderlerinin inşa faaliyetine ara verilmesinden dolayı aktifleştirilmeyecektir.

Yatırım öncesi planlanan maliyet ile yatırım sonrası gerçekleşen maliyet karşılaştırıldığında aşağıdaki tabloya erişilecektir.

	Planlanan	Gerçekleşen
Gerçekleşen Özkaynak Kullanımı	7.500.000	7.500.000
Gerçekleşen Yabancı Kaynak Kullanımı	7.500.000	7.500.000
Aktifleştirilen Borçlanma Maliyeti	2.674.495	2.319.247
Gider olarak yazılan borçlanma maliyeti	420.430	775.678
Toplam Maliyet	17.674.495	17.319.247

Rüzgâr enerji santralleri şirket finansal durum tablosunda 17.319.247 TL olarak yer alacaktır.

Örnek 5: Genel Amaçlı Kredi Kullanımı

Bozok Enerji A.Ş. baraj ve hidroelektrik santrali yapımını projelendirerek 2020 yılında inşaatı başlamıştır. Projenin tamamlanabilmesi için tamamı baraj inşaatında kullanılmak üzere 10.000.000 TL yıllık %7,5 faiz ile kredi kullanılmıştır. İşletme ilgili projenin sürdürülebilmesi için ise işletmenin kullandığı genel amaçlı krediler ve kullanım tutarları aşağıda verilmiştir. İnşaat 2023 yılında tamamlanmıştır.

- **Banka vadeli krediler:** 5 milyon TL yıllık %8 faiz
- **Kurumsal borçlanmalar:** 7 milyon TL yıllık %10 faiz
- **Şirket tahvilleri:** 10 milyon TL yıllık %12 faiz

Doğrudan temin edilen kredinin borçlanma maliyeti:
 $10.000.000 * 0,075 = 750.000$ TL/yıllık

Üç yıl için toplam 2.250.000 TL.

Genel amaçlı borçlanma/kredilerden 12.000.000 TL'lik kısım özellikli varlık yapımı için kullanılmıştır. Kullanılan bu genel amaçlı kredilerle ilgili ağırlık ortalama borçlanma maliyeti belirlenerek, kullanılan kredi tutarına göre aktifleştirilecek borçlanma maliyeti tespit edilecektir.

Aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinin tutarı (birden fazla kredi alınması veya diğer kalemler durumu) şöyle hesaplanır (Mirza vd, 2008: 173-174):

A.O: Aktifleştirme Oranı

F.O: Faiz Oranı

$$A.O. : \frac{(Kredi1 * F.O.1) + (Kredi 2 * F. O.2) + \dots + (Kredi n * F.O.n)}{Kredi 1 + Kredi 2 + \dots + Kredi n}$$

Aktifleştirilecek Borçlanma Maliyeti = Varlığa İlişkin Yapılan Harcamalar x Aktifleştirme Oranı

$$\text{Aktifleştirme Oranı} = \frac{(5.000.000 * 0,08) + (7.000.000 * 0,10) + (10.000.000 * 0,12)}{22.000.000}$$

$$\text{Aktifleştirme Oranı} = \frac{(400.000) + (700.000) + (1.200.000)}{22.000.000}$$

Aktifleştirme Oranı = %10,45

Aktifleştirilecek Borçlanma Maliyeti = 12.000.000 * 0,1045 = 1.254.000 TL/ yıllık

Üç yıl için: 3.762.000 TL.

Hesaplamalar doğrultusunda yıllık olarak finansal durum tablosuna aktarılacak tutarlar şu şekilde muhasebeleştirilecektir (yıllık 750.000 + 1.254.000 = 2.004.000):

2020			
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR		2.004.000	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			2.004.000
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

2021 ve 2022 yıllarında benzer kayıtlar yapılacaktır. Ayrıca aktifleştirilmeyerek kâr zarar tablosuna aktarılacak tutarlar da önceki örneklerde olduğu gibi;

Tem./Aralık 2021			
670 KISA VADELİ FİNANSMAN BORÇLANMA MALİYETLERİ		1.046.000	
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			1.046.000
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

şeklinde muhasebeleştirilecektir.

Örnek 6: Kullanılan kredi/borçlardan gelir elde edilmesi ve aktifleştirmenin sona ermesi (Örnek 2 üzerinden geliştirilmiştir)

Bozok Enerji A.Ş. hidroelektrik santrali yapımı için tamamı santral yapımında kullanılmak üzere 3.500.000 TL tutarında 1 yıl vadeli kredi kullanmıştır. İnşaat süreci devam ederken âtil durumda bulunan 2.000.000 TL, 6 aylık vadeli mevduat hesabına yatırılmış ve vade sonunda 225.000 TL gelir elde edilmiştir. Bu doğrultuda yıllık temelde birikmiş toplamlar ile yapılan kayıtlar ve finansal durum tablosuna etkisi aşağıdaki gibi olacaktır.

Faiz geliri olmadan toplam borçlanma gideri kaydı;

.. /.. /....			
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR	594.594		
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			594.594
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

Faiz geliri dikkate alındığında ise (Deran ve Savaş, 2014);

.. /.. /....			
102 BANKALAR	594.594		
660 MEVDUAT FAİZ GELİRLERİ			594.594
<i>Faiz geliri tahsili</i>			

.. /.. /....			
259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR	369.594		
670 KISA VADELİ FİNANSMAN BORÇLANMA MALİYETLERİ	225.000		
781 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA			594.594
<i>Faiz giderlerinin aktarılması</i>			

.../.../....		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR 253.10 X Hidroelektrik Santrali 259 YAPILMAKTA OLAN MDV YATIRIMLARI VE VERİLEN AVANSLAR <i>İlgili MDV Hesabına Aktarım</i>	369.594	369.594

Bu durumda aktifleştirilen tesis maliyeti 225.000 TL daha düşük olacaktır.

Özellikli varlığın kullanıma veya satış haline hazır duruma getirilmesi ile birlikte Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı toplamı ilgili varlık hesabına aktarılarak aktifleştirme işlemi sona ermektedir.

5. Sonuç

Yoğun rekabet koşullarında güçlü bir şekilde ayakta kalmak isteyen işletmeler yatırım faaliyetlerine yönelim göstermektedirler. Bu durum, beraberinde işletmelerin finansman kaynağına olan ihtiyaçlarını gözler önüne sermektedir. Bazen öz kaynaklardan sağlanan finansman kaynakları bazen de yabancı kaynaklardan sağlanabilmektedir. İşletmeler öz kaynaklarının yetersiz olmasının dışında yabancı kaynak kullanım maliyetinin sağladığı avantajlardan yararlanmak amacıyla da finansman ihtiyaçlarını yabancı kaynaklardan karşılayabilmektedirler. Bu avantajlar arasında öz kaynak kullanım maliyetinden düşük olması, yabancı kaynak kullanımı ile daha büyük bir yapıya sahip olunması ve yabancı kaynak kullanımı sonucunda ortaya çıkan faiz giderlerinin vergi matrahını ve dolayısıyla da ödenecek vergi yükümlülüğünü azaltması gibi hususlar sayılabilmektedir. Bahsedilen nedenlerden dolayı finansman ihtiyacını banka, kredi kuruluşları, satıcılar, diğer kişi ya da kuruluşlar gibi yabancı kaynaklardan karşılayan işletmeler, faiz ve diğer giderlerden oluşan borçlanma maliyetlerine katlanmaktadırlar. İşletmelerin finansal durumunu ve finansal performansını doğrudan etkileyen borçlanma maliyetleri TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'de düzenleme altına alınmıştır. İlgili raporlama çerçevelerinde borçlanma maliyetlerine ilişkin yer alan hükümlerin ve muhasebeleştirilme esaslarının incelendiği bu çalışmada dikkat çeken hususlar aşağıda sunulmuştur.

TMS/TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS açısından özellikli varlık niteliği kazanılması durumunda, özellikli varlığın yapımı için katlanılan borçlanma maliyetleri ilgili varlık hesabında aktifleştirilmektedir. Eğer ilgili varlık özellikli varlık niteliği taşıyorsa, örnek 1'deki gibi hazır olarak alınan

bir bina için katlanılan finansman giderleri doğrudan kâr zarar tablosunda raporlanmaktadır.

TMS/TFRS'ye göre özellikli varlık sayılıp, yapımı bir yılı aşmayan varlıklar BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'ye göre özellikli varlık hükmü taşımamaktadır. Bu durumda yapım süresi bir yıldan az olan varlıkların (Örnek 2) borçlanma giderleri BOBİ FRS'de kâr zarar tablosunda, TMS/TFRS'de ise aktifleştirilmektedir. Ayrıca kredi süresi özellikli varlık yapımından uzun olan faaliyetlerde (Örnek 3), yapım/inşa süresini aşan kredi maliyetleri tüm standartlara göre dönem gideri olarak raporlanmaktadır. Özellikli varlık yapımına ara verilmesi durumunda ise ara verme nedenine bağlı olarak aktifleştirmeye de ara verilmektedir (Örnek 4).

Borçlanma maliyetlerinde en çok üstünde durulan hususlardan birisi, sadece özellikli varlık yapımı için kredi kullanılmaması, şirket ihtiyaçları için kullanılan birden fazla krediden ilgili varlık için kullanılan kısmı doğrultusunda borçlanma maliyeti payı verilerek aktifleştirme yapılmaktadır. Farklı kredilerden alınan paylarla ilgili aktifleştirilecek tutarın hesaplanmasında aktifleştirme oranı kullanılmaktadır. Diğer ihtiyaçlar için harcanan kredi maliyetleri ise dönem giderinde muhasebeleştirilmektedir (Örnek 5). Özellikli varlık yapımı sona ermesi ile aktifleştirme işlemi sona ermekte olup, ilgili varlığın maliyetinin doğru hesaplanması açısından borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesinin önemli olduğu görülmektedir.

Borçlanma maliyetlerine ilişkin tespit edilen hususlar incelendiğinde geçerli finansal raporlama çerçeveleri açısından finansal durum tablosu ve kâr zarar tablosunda farklılıklar meydana gelmekte, böylece kullanılan finansal raporlama çerçevesine göre işletmelerin finansal performansı ve finansal durumları gibi göstergelerde farklılık meydana gelebilmektedir. Ayrıca varlığın özellikli varlık sayılma durumunun TMS/TFRS ile BOBİ FRS ve KÜMİ FRS'de farklılık göstermesi finansal tablolarda raporlama ve dolayısıyla işletmeler açısından yine farklılıklara neden olmaktadır. Borçlanma maliyetleri ile ilgili karşılaşılan farklı durumların geçerli standartlar çerçevesinde doğru tespit edilerek finansal tabloların gerçeğe ve ihtiyaca uygun sunumunun ve özellikli varlık kavramının doğru uygulanmasının sağlanması açısından borçlanma maliyetlerine ilişkin düzenlemeler önemli bir yer tutmaktadır.

Kaynakça

- Aydın, S. (2016). TMS 23 ve Vergi Usul Kanunu Kapsamında Borçlanma Maliyetleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21 (4), 1239-1249. Retrieved from: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduiibfd/issue/52991/701739>
- Conkar, K., Gökçe, N. & Tellioglu, T. F. (2007). TMS 23 Kapsamında Borçlanma Maliyetinin Boyutları. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (36), 71-84. Retrieved from: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mufad/issue/35607/395623>
- Deran, A. ve Savaş, İ. (2014). Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilme Esaslarının 23 Nolu Türkiye Muhasebe Standartı Kapsamında (TMS 23) Değerlendirilmesi. *Mali Çözüm Dergisi*, 24 (124), 113-128.
- Elağöz, İ. & Özcan, S. (2020). Borçlanma Maliyetlerinin MSUGT, TMS/TFRS ve BOBİFRS Açısından Muhasebeleştirilmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (85), 77-90. DOI: 10.25095/mufad.673681
- Göktürk, İ. E. (2023). TMS-23 borçlanma maliyetleri standardı çerçevesinde borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesi: Açıklayıcı örnek uygulamalar. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(25), 51-75.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı (KGK). (2021). Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) 2021 Sürümü. Erişim: <https://www.kgk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 04.08.2023.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı (KGK). (2023). TFRS 2023 Seti (Kırmızı Kitap)-TMS 23 Borçlanma Maliyetleri Standardı, Erişim: <https://www.kgk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 04.08.2023.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı (KGK). (2023). Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS) 2022 Sürümü. Erişim: <https://www.kgk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 04.08.2023.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı (KGK). (2019). Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardının Taslak Metnine İlişkin Görüş Talep Edilen Özel Hususlar. Erişim: <https://www.kgk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 06.08.2023.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı (KGK). (2021). Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardına İlişkin Modüller-Modül 17 Borçlanma Maliyetleri. Erişim: <https://www.kgk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 07.08.2023.
- Karaca, H. & Tetik, N. (2023). *İç Denetimin Hileli Finansal Raporlama Üzerine Etkisi: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Uygulama*. Özgür Yayınları.
- Keleş, D. (2021). Yabancı Kaynak Kullanımına İlişkin Borçlanma Maliyetlerinin Maliyet Oluşumu ve Finansal Tablolar Üzerine Etkileri: TMS 23- Borç-

- lanma Maliyetleri Standardı Çerçevesinde Bir Değerlendirme. *Mali Çözüm Dergisi*, 31, 125-144.
- Küçüktüfekçi, M. & Kılıç, M. (2016). Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilmesi: TMS 23, Tekdüzen Muhasebe Sistemi ve Vergi Usul Kanunu Çerçevesinde Bir İnceleme. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, ICAFR 16 Özel Sayısı, 444-460. Retrieved from: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijmeh/issue/54621/745050>
- Mirza, A. A., Orrel, M. & Holt, G. J. (2008), *IFRS Practical Implementation Guide and Workbook*, Second Edition, John Wiley and Sons.
- Özdemir, N. & Uluhan, H. (2022). Farklı Muhasebe Düzenlemelerine Göre Hazırlanan Finansal Tabloların Dönüşüm Sürecinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23 (3), 690-708. DOI: 10.37880/cumuiibf.1088658
- Özulucan, A. & Temel, E. (2021). TMS-23 Standardı Çerçevesinde Borçlanma Maliyetleri ve Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Hesap Planı Taslağına Göre Muhasebe Uygulamaları. *Vergi Raporu Dergisi*, 264, 146-173.
- Yücel, S., Öncü, M. A. & Akcan, A. (2020). Türkiye'deki Güncel Muhasebe Mevzuatına Göre Finansal Araçların Sınıflandırılması ve Değerleme Hükmülerinin Karşılaştırılması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (73), 18-35. DOI: 10.17755/esosder.514395

